

POWIATOWY URZĄD PRACY W OPOLU

ul. mjr Hubala 21, 45-266 Opole
tel. 077 44 22 929, fax 077 44 22 928,
e-mail: opop@praca.gov.pl

INFORMACJA O SYTUACJI NA RYNKU PRACY W POWIECIE OPOLSKIM I MIEŚCIE OPOLU ZA ROK 2001

Opole, Grudzień 2001r.

I. PODMIOTY GOSPODARCZE I PRACUJĄCY

- *Pracodawcy.*

Na koniec grudnia 2001 roku na terenie województwa opolskiego w systemie KRUPGN –REGON zarejestrowanych było 82 201 podmiotów gospodarczych, z tego na terenie działań PUP Opole – **26 621 podmiotów:**

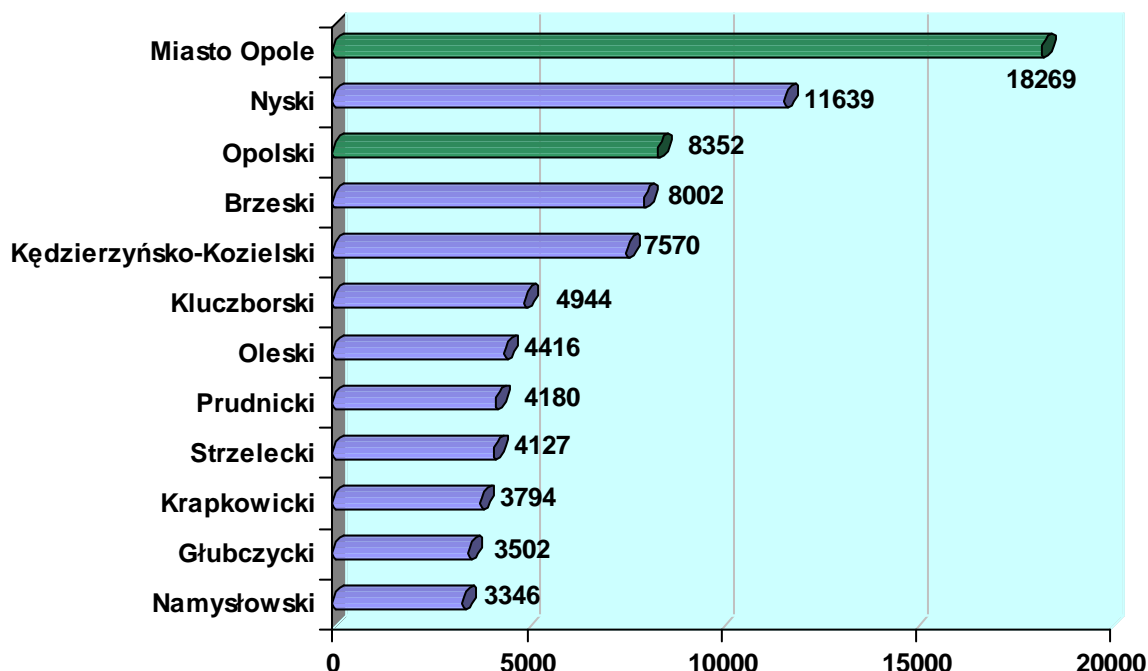
- Miasto Opole: 18 269 podmiotów;
- powiat opolski: 8 352 podmioty.

Liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie PUP stanowiła **32,4%** ogółu podmiotów województwa opolskiego.

W porównaniu do grudnia 2000 roku nastąpił **wzrost o 1439 podmiotów gospodarczych.**

Aż 95% podmiotów gospodarczych reprezentuje sektor prywatny. Zdecydowaną większość (powyżej 93%) stanowią jednoosobowe podmioty gospodarcze.

Poniżej ukazano zestawienie liczby podmiotów gospodarczych w poszczególnych powiatach województwa opolskiego (dane wg GUS).

Wykres 4. Liczba podmiotów gospodarczych w województwie Opolskim. Stan na dzień 31.12.2001r.

- ***Pracujący.***

Na koniec grudnia 2001r. liczba pracujących na obszarze funkcjonowania PUP Opole wyniosła **98,6 tys.** (tj. **27,9%** ogółu pracujących w województwie), z czego w Mieście Opolu 60,9 tys., a w powiecie opolskim 37,8 tys.

Należy podkreślić, iż tylko na przestrzeni ostatniego roku liczba pracujących zmniejszyła się o 9,1 tys. osób (na koniec grudnia 2000 wynosiła 107,7 tys.).

Wskaźnik zatrudnienia.

Sytuację na rynku pracy w zakresie liczby pracujących najbardziej obrazuje wskaźnik zatrudnienia, który pokazuje stosunek liczby pracujących do osób w wieku produkcyjnym. Omawiany wskaźnik dla PUP Opole z 0,627 w grudniu 2000r. zmalał do **0,568** w grudniu 2001r.

Z w/w wskaźnika jednoznacznie wynika, iż maleje liczba osób pracujących będących w wieku aktywności zawodowej.

II. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA

- ***Poziom bezrobocia.***

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w końcu grudnia 2001r. wyniosła **13409 osób** w tym 7603 kobiet i była wyższa o 2275 osób w porównaniu do grudnia 2000 i o 4413 osób w porównaniu do grudnia 1999r.

Zjawisko bezrobocia w powiecie opolskim i mieście Opolu podobnie jak w całym województwie od grudnia 1998r. wskazuje tendencję wzrostową, od tego czasu liczba bezrobotnych wzrosła o 6697 osób.

Wpływ na tę sytuację miały przede wszystkim takie czynniki jak: niekorzystna sytuacja ekonomiczna przedsiębiorstw przejawiająca się brakiem płynności finansowej, wprowadzanie reform społecznych oraz pojawienie się na rynku pracy roczników wyżu demograficznego.

- ***Stopa bezrobocia.***

Stosunek liczby bezrobotnych do liczby osób aktywnych zawodowo na koniec grudnia 2001r. dla PUP Opole ukształtował się na poziomie **12,0%** (w Opolu 9,7%, a w powiecie 15,4%). Dla porównania na koniec 2000r. wynosił on 9,4% (w Opolu 7,6%, a w powiecie 12,1%).

III. CECHY BEZROBOCIA.

- **Zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy.**

Sytuacja ekonomiczna przedsiębiorstw funkcjonujących na terenie powiatu opolskiego i Miasta Opola nie jest najłatwiejsza, o czym świadczyć mogą dokonywane zwolnienia oraz częstsze zapowiedzi zwolnień grupowych w zakładach pracy niekoniecznie restrukturyzowanych, już funkcjonujących przed okresem transformacji, ale również w nowopowstałych po roku 1990.

W bieżącym roku odnotowaliśmy zapowiedzi zwolnień grupowych we wszystkich branżach, poprzez cały przekrój zawodów i stanowisk.

W 2001r. zamiar dokonania zwolnień z przyczyn leżących po stronie pracodawcy zgłosiło **56 pracodawców** na ogólną liczbę **2028 osób**. Z kolei **88 pracodawców** dokonało już zwolnień na ogólną liczbę **1329 osób**.

W 2001r. zapowiedzi największych zwolnień grupowych zgłosili następujący pracodawcy:

Powiat opolski

- FERMSTAL w upadłości, Niemodlin – 184 osoby,
- PREMPOL sp. z o.o. PUH, Ozimek – 100 osób,
- MISTER-WOOD sp. z o.o., Niemodlin – 59 osób,
- Samodzielny Publiczny ZOZ Wojewódzki Szpital Chorób Płuc i Gruźlicy, Kup – 46 osób,
- Zakład Ceramiczny „Niemodlin” s.c., Niemodlin – 18 osób,
- ELMONT Przedsiębiorstwo Montażowo-Usługowe s.c., Brzezie – 13 osób,
- HYDROGROMEX Firma Budowlana, Sławice – 11 osób,
- OPEBEL-ESTA Przedsiębiorstwo Usługowo-Wytwórcze, Brzezie – 11 osób.

Miasto Opole

- APC Metchem sp. z o.o. – 380 osób,
- Nysa Motor sp. z o.o. Zakład Części Samochodowych – 219 osób,
- INSTAL S.A. Przedsiębiorstwo Instalacji Przemysłowych – 198 osób,
- Jednostka Wojskowa 2012 – 89 osób,
- „A Brzozowski” Zakład Projektowania i Usług Teletechnicznych – 60 osób,
- APC Metalchem – 44 osoby,
- Opolska Fabryka Mebli S.A. – 30 osób,
- Daewoo Auto Kompleks sp. z o.o. – 25 osób,
- Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne sp. z o.o. – 21 osób.

Wśród bezrobotnych pozostających w ewidencji urzędu wg stanu na koniec 2001r. 10351 osób poprzednio pracowało. W liczbie tej znajduje się **1770 osób** (tj. **29,5%**) zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Należy zauważyć, że wskazany wyżej odsetek osób w rejestrach zwolnionych z przyczyn leżących po stronie pracodawcy nie odzwierciedla faktycznie przyczyn zmniejszenia zatrudnienia, chociażby z faktu coraz częstszej praktyki wynikającej z niepewności ekonomicznej pracodawców i zawierania umów o pracę na czas oznaczony.

Obserwowana niekorzystna sytuacja ekonomiczna przedsiębiorstw, zachwianie płynności finansowej podmiotów gospodarczych, zapowiedź dalszych zwolnień z przyczyn dot. zakładu pracy, wpływ na rynek pracy ludzi młodych z roczników wyżu demograficznego wpłynąć będzie na dalszy wzrost bezrobocia i sytuację na rynku pracy.

- ***Wysoki udział ludzi młodych wśród bezrobotnych.***

Analizując strukturę bezrobocia zauważyć należy, iż problem bezrobocia dotyka szczególnie osoby młode. Bezrobotni w wieku od 18 do 34 roku życia stanowili **51,6%** ogółu bezrobotnych (tj. **6918 osób**), z tego 35,0% (2422 osoby) to osoby pozostające w rejestrze bezrobotnych powyżej 12 miesięcy.

Porównując te dane do końca roku 2000 okazuje się, iż udział młodych osób bezrobotnych zwiększył się o 17,3 punktu procentowego (z poziomu 5900 osób).

Na koniec grudnia 2001r. liczba zarejestrowanych absolwentów ukształtowała się na podobnym poziomie jak w analogicznym okresie roku ubiegłego – **781 osób** (przy 798 na koniec grudnia 2000r.).

Analizując strukturę bezrobocia absolwentów wg poziomu wykształcenia obserwuje się wzrost liczby młodych ludzi posiadających wykształcenie wyższe a także co wynika z rozmów doradczych zdecydowana większość absolwentów posiadających wyższe bądź średnie wykształcenie podejmuje się uzupełnienia i podwyższenia wykształcenia w systemie wieczorowym i zaocznym.

Młodzi ludzie mają świadomość, iż zdobywając wiedzę i wiele umiejętności zwiększają swoją szansę na rynku pracy, o czym świadczy chociażby fakt, iż wśród absolwentów w 2001r., absolwenci szkół wyższych najczęściej wyłączani byli z ewidencji bezrobotnych z tytułu podjęcia pracy.

- ***Duży udział bezrobotnych o niskich kwalifikacjach i bez kwalifikacji.***

Analizując strukturę bezrobocia wg wykształcenia obserwuje się nadal największy udział osób o niskich kwalifikacjach lub nieposiadających ich w ogóle.

Dwie największe grupy bezrobotnych to osoby posiadające wykształcenie podstawowe oraz zasadnicze zawodowe, odpowiednio **29,5%** i **36,7%** ogółu bezrobotnych. Obie te grupy stanowiły **66,2%** ogółu bezrobotnych.

- ***Wyższy odsetek bezrobotnych kobiet niż mężczyzn.***

W dalszym ciągu obserwuje się znaczną przewagę kobiet nad mężczyznami wśród osób bezrobotnych.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w rejonie działania PUP na koniec grudnia 2001r. wyniosła **7603 osób**, tj. **56,7%** ogółu bezrobotnych.

Porównując odsetek kobiet do mężczyzn w rejestrach bezrobotnych zauważa się spadek udziału kobiet do ogółu bezrobotnych z 63,4% w końcu roku 1999 oraz 60,6% na

koniec roku 2000. Dane powyższe wskazywać mogą także na zmniejszenie rynku ofert pracy w zawodach typowo męskich.

Podkreślić należy, iż 3876 kobiet to osoby długotrwale bezrobotne, czyli aż **51%** ogółu zarejestrowanych kobiet. Odsetek ten w przypadku mężczyzn jest znacznie niższy i wynosi 31,3%.

Zauważyć także należy, iż kobiety charakteryzują się znacznie wyższym wykształceniem niż mężczyźni. I tak na ogólną liczbę 788 osób z wyższym wykształceniem, 475 osób stanowią kobiety, tj.– 60,3%. Wśród 2747 osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, 1828 osób to kobiety (66,5%). Z kolei wśród bezrobotnych legitymujących się wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym udział kobiet kształtuje się na poziomie 52,9%.

- ***Długotrwale bezrobocie.***

Negatywnym zjawiskiem naszego rynku pracy jest w dalszym ciągu wysoki udział bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Na koniec grudnia 2001 roku ta grupa liczyła **5696 osób** tj. **42,5%** i w porównaniu do grudnia 2000r. była wyższa o 4 punkty procentowe.

Niepokojący jest fakt, iż wśród długotrwale bezrobotnych 37,5% osób dotychczas nie pracowało, bądź legitymuje się krótkim okresem zatrudnienia do 1 roku.

Analizując długotrwale bezrobotnych pod względem wykształcenia okazuje się, że im niższe kwalifikacje tym dłuższe trwanie w bezrobociu; i tak 36,0% długotrwale bezrobotnych posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe, a 33,3% podstawowe i niepełne podstawowe.

- ***Wzrost w bezrobociu liczby osób posiadających wykształcenie wyższe.***

Posiadanie wyższego wykształcenia już nie gwarantuje bezpieczeństwa pracy i szybkiego znalezienia nowej pracy w przypadku utraty zatrudnienia.

W porównaniu do końca roku ubiegłego nastąpił wzrost o 0,3 punktu procentowego udziału w bezrobociu osób z wyższym wykształceniem i osiągnął poziom **5,9%**. Istotnym jest, iż jednocześnie w tej kategorii bezrobotnych wzrasta liczba osób długotrwale bezrobotnych (29,9% osób z wyższym wykształceniem to osoby długotrwale bezrobotne, na koniec roku 2000 – 25,3%).

- ***Wzrost w bezrobociu osób w wieku powyżej 45 roku życia.***

Analizując strukturę bezrobocia wg wieku zauważyć można, iż w 2001r. w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się udział osób w przedziale wiekowym 45-54 lata, z 19,9% na koniec 2000r. do **21,5%** na koniec 2001r.

Ta kategoria bezrobotnych, jak również osoby młode i absolwenci narażeni są na największe trudności na rynku pracy. Wpływające do naszego urzędu oferty pracy w niewielkiej ilości kierowane są do tej grupy bezrobotnych.

- ***Osoby na stałych świadczeniach z Funduszu Pracy.***

Na koniec 2001r. zarejestrowanych było **2748 osób** uprawnionych do zasiłku przedemerytalnego i **1109 osób** do świadczeń przedemerytalnych.

W porównaniu do poprzedniego roku, 2001r. liczba osób uprawnionych do zasiłku przedemerytalnego zwiększyła się o 923 osoby, a do świadczeń przedemerytalnych o 422 osoby.

Dodatkowo w PUP są zarejestrowane osoby poszukujące pracy, ich stan na koniec grudnia 2001 to **395 osób**.

IV. OFERTY I PODJĘCIA PRACY

W 2001r. Powiatowy Urząd Pracy dysponował **2762** niesubsydiowanych środkami Funduszu Pracy ofertami pracy, z czego 1960 (71%) pochodziło od pracodawców usytuowanych w Opolu, a 802 (29%) od pracodawców usytuowanych w powiecie opolskim. Z kolei w roku ubiegłym do PUP wpłynęło 3064 ofert niesubsydiowanych.

Najczęściej do urzędu wpływały oferty w takich zawodach jak sprzedawca, referent administracyjno-biurowy, pracownik produkcyjny, sprzątaczką, ślusarz, agent ochrony mienia, magazynier, krawiec, monter wiązek elektrycznych, kasjer handlowy, kucharz, kierowca samochodu ciężarowego oraz stolarz.

Pomimo trudnej sytuacji na rynku pracy liczba osób wyłączonych w 2001r. z tytułu podjęcia pracy niesubsydiowanej była wyższa niż w analogicznym okresie roku ubiegłego i wyniosła 4961 osób.

Dla porównania w 2000r. z ewidencji bezrobotnych wyłączono 2843 osoby z tytułu podjęcia niesubsydiowanego zatrudnienia.

W analizowanym okresie zwiększyła się liczba podjęć pracy krótkookresowej do 6 miesięcy. Porównując z analogicznym okresem roku bieżącego i poprzedniego okazuje się, iż w roku 2001 na ogólną liczbę 4970 podjęć pracy przez bezrobotnych pracę stałą podjęło 2080 osób, a krótkookresową 2890. Z kolei w roku poprzednim wielkości te kształtowały się kolejno 3350 i 1845.

V. PODSTAWOWE DANE CHARAKTERYZUJĄCE BEZROBOCIE W POWIECIE OPOLSKIM I OPOLU NA TLE WOJEWÓDZTWA

- Liczba bezrobotnych - koniec grudnia 2001r.:
 - województwo opolskie – 78557 osób,
 - PUP Opole - 13409 osób,
 - powiat opolski – 6872 osoby,
 - Miasto Opole – 6537 osób,

- stopa bezrobocia - koniec grudnia 2001r.:
 - województwo opolskie – 18,2%
 - PUP Opole – 12,0%
 - powiat opolski – 15,4%
 - Miasto Opole – 9,7%

- liczba nowo zarejestrowanych we grudniu 2001r.:
 - województwo opolskie – 6604 osoby,
 - PUP Opole - 1065 osób,
 - powiat opolski – 620 osób,
 - Miasto Opole - 445 osób,

- wskaźnik zatrudnienia (stosunek liczby pracujących do liczby osób w wieku produkcyjnym) wg stanu na koniec grudnia 2001r.:
 - województwo opolskie – 0,521
 - PUP Opole – 0,568
 - powiat opolski – 0,430
 - Miasto Opole – 0,708

- osoby z prawem do zasiłków i świadczeń przedemerytalnych na koniec grudnia 2001r.:
 - województwo opolskie – 19193 osoby,
 - PUP Opole - 3857 osób,
 - powiat opolski – 2136 osób,
 - Miasto Opole - 1721 osób.